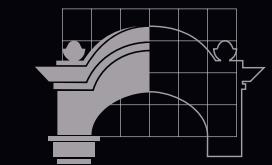

Cjeloviti konzervatorsko-restauratorski radovi izvedeni su u Hrvatskom restauratorskom zavodu pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske.
Dezinsekcija i dio analiza materijala izvedeni su u Institutu Ruđer Bošković, a rendgensko snimanje na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Konzervatorsko-restauratorski radovi:
Sonja Črešnjek i Ksenija Škarić (voditeljice radova)
Jelena Ćurić, Ida Gnjatović, Goran Cukrov, Davor Filipčić,
Dragutin Furdi i Veljko Bartol
Laboratorijska istraživanja:
Marija Bošnjak, Mirjana Jelinčić, Margareta Klofutar
i Domagoj Mudronja iz Prirodoslovnog laboratorija
Hrvatskog restauratorskog zavoda te Stjepko Fazinić
iz Instituta Ruđer Bošković
Arhiviranje stručne dokumentacije: Martina Wolff Zubović

Izdavač: Hrvatski restauratorski zavod
Za izdavača: Mario Braun
Tekst i grafičko oblikovanje: Ksenija Škarić
Fotografije: Mario Braun, Ljubo Gamulin, Natalija Vasić
i Nikolina Oštarijaš
Tisak: Kasanić d.o.o.
Naklada: 400 primjeraka
Zagreb, 2014.

HRVATSKI
RESTAURATORSKI
ZAVOD

Konzerviranje-restauriranje skulpture Bogorodice s Djetetom iz Granešine

1

2

1. BOGORODICA S DJETETOM U GRANEŠINSKOJ CRKVI PRIJE RESTAURIRANJA 1994. GODINE

2. NAKON RESTAURIRANJA 1994. GODINE

Historicistička župna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije u Granešini sagrađena je prema projektu Hermanna Bolléa 1885.-1886. godine nakon što je stara crkva stradala u potresu 1880. godine. Najstariji spomenik u župnoj crkvi je kip Bogorodice s Isusom u naručju iz 1470-ih, dio inventara ranije porušene crkve. Vjerovatno je pripadala nekadašnjem gotičkom retablu kojeg opisuje kanonska vizitacija iz 1695. godine. Prema vizitaciji, u sredini se nalazila skulptura Bogorodice s Djetetom, a bila je okružena slikama na dasci na kojima su bili prikazani Navještenje, Rođenje Isusovo, Sveta Tri kralja i Obrezivanje Krista. U tekstu kanonske vizitacije iz 1692. godine doznajemo da su čak tri oltara granešinske crkve bili posvećeni Djevici Mariji. Skulptura Bogorodice s Djetetom smještena je 1736. godine na novi oltar koji je darovao kanonik Stjepan Škrlec. Odjevena je u zelenu haljinu od damasta, a krunila su je dva anđela. Nakon što je sagrađena današnja građevina od cijelokupnog inventara stare crkve u novu je prenesena samo ta skulptura, što jasno govori o snazi i kontinuitetu njezinog čašćenja.

3

5

4

6

6

3. SKULPTURA S OSLIKOM IZ 2006. GODINE

4. NAKON UKLANJANJA OSLIKA IZ 2006. GODINE

5. NAKON NANOŠENJA KREDNO-TUTKALNE OSNOVE NA OŠTEĆENJA

6. NAKON RESTAURIRANJA 2014. GODINE

Godine 1994. skulptura je cijelovito restaurirana u Zavodu za restauriranje umjetnina za izložbu „Sveti trag – devetsto godina umjetnosti Zagrebačke nadbiskupije – 1094.-1994.“ u Muzeju Mimara. Tijekom restauriranja uklonjeno je više kasnijih slojeva uljnih oslika da bi se otkrila vrlo lijepa barokna polikromija u kojoj je Bogorodica prikazana odjevena u posrebrenu i pozlaćenu odjeću.

7

7. PRIJE RESTAURIRANJA 2012. GODINE

8. NAKON RESTAURIRANJA 2014. GODINE

Restaurirana skulptura vraćena je u crkvu, ali je 2006. godine teško oštećena nestručnom obnovom. Pri tome je stara boja mijestimično sastrugana, a potom je površina nespretno oslikana. Na pravu pozlatu i posrebrenje nanesene su imitacije od mjedi i aluminija. Skulptura je ponovno restaurirana u Hrvatskom restauratorskom zavodu 2012.-2014. godine. Uklonjene su boje i metalizacije iz 2006. godine te je ponovno restauriran barokni sloj. Za razliku od 1994. godine kada je barokna polikromija još bila izvrsno sačuvana, 2012. godine je otkrivena jako oštećena ili posve sastrugana, zbog čega je količina rekonstrukcija bila daleko veća. Vrlo je malo skulptura iz 15. stoljeća sačuvano u Hrvatskoj, stoga one predstavljaju neprocjenjivo blago. Kako bi se sačuvale ove vrijedne, ali krhke umjetnine potrebna je velika briga i oprez. Najbolje ih je čim manje dirati i premještati, jer ti postupci nose rizik od oštećenja. Također, kako piše župnik Ljudevit Ivančan u Spomenici župe Stenjevec još 1900. godine: „podnipošto se ne smiju dati bojadisati, jer u starim originalnim bojama i pozlati stoji također antikvarna vrednost“.

8